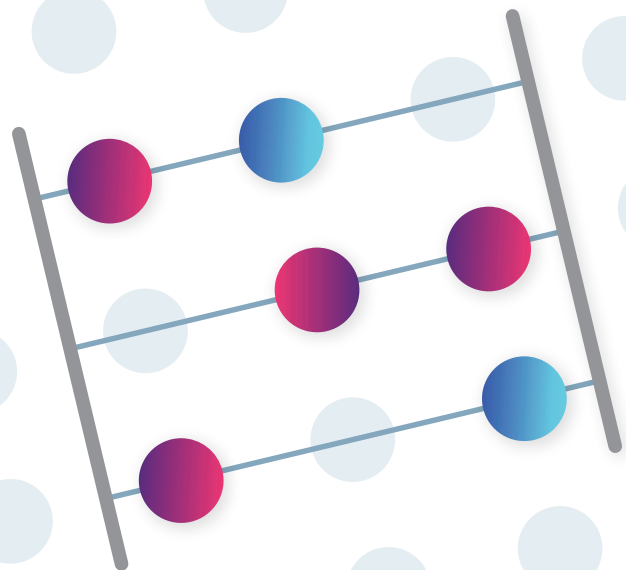
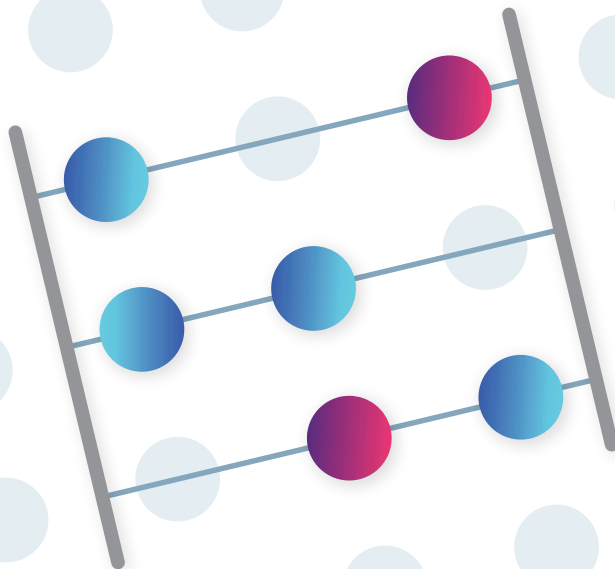
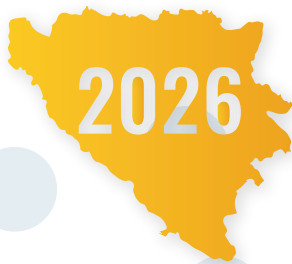

BUDŽET ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine
i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine

- Nadležnosti institucija
- Pravni okvir
- Budžetski kalendar i budžetski proces
- Makroekonomske projekcije i predviđanja

PRIHODI

Porezni prihodi
Neporezni prihodi

RASHODI

Rashodi po COFOG klasifikaciji
Institucije Bosne i Hercegovine i
iznos njihovog budžeta

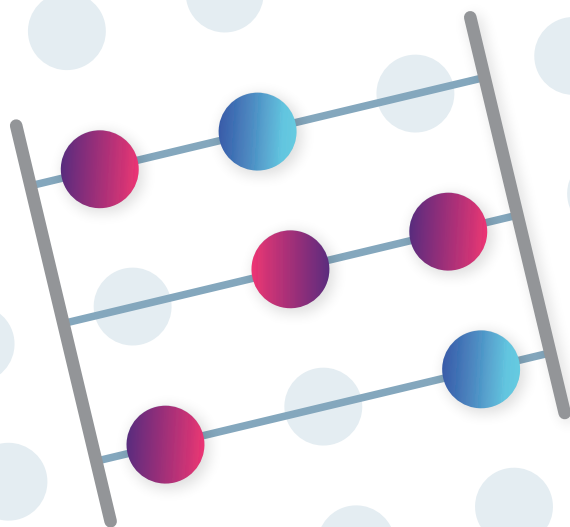
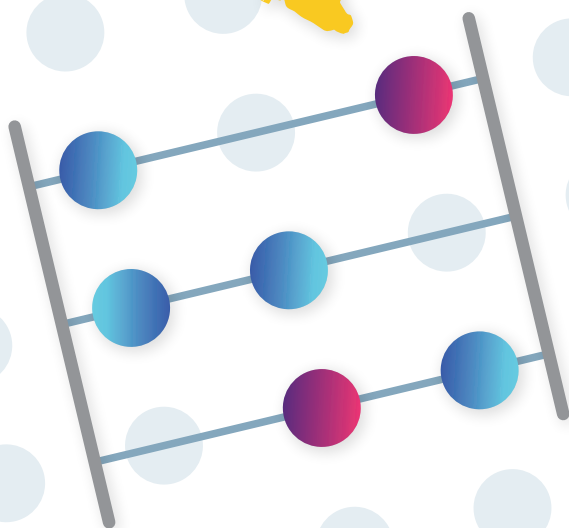
BUDŽETSKI
RJEČNIK

PITANJA,
KOMENTARI I
SUGESTIJE

BUDŽET ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine
i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANSIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Izdavač:

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

Za izdavača:

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

Dizajn i kompjuterska priprema:

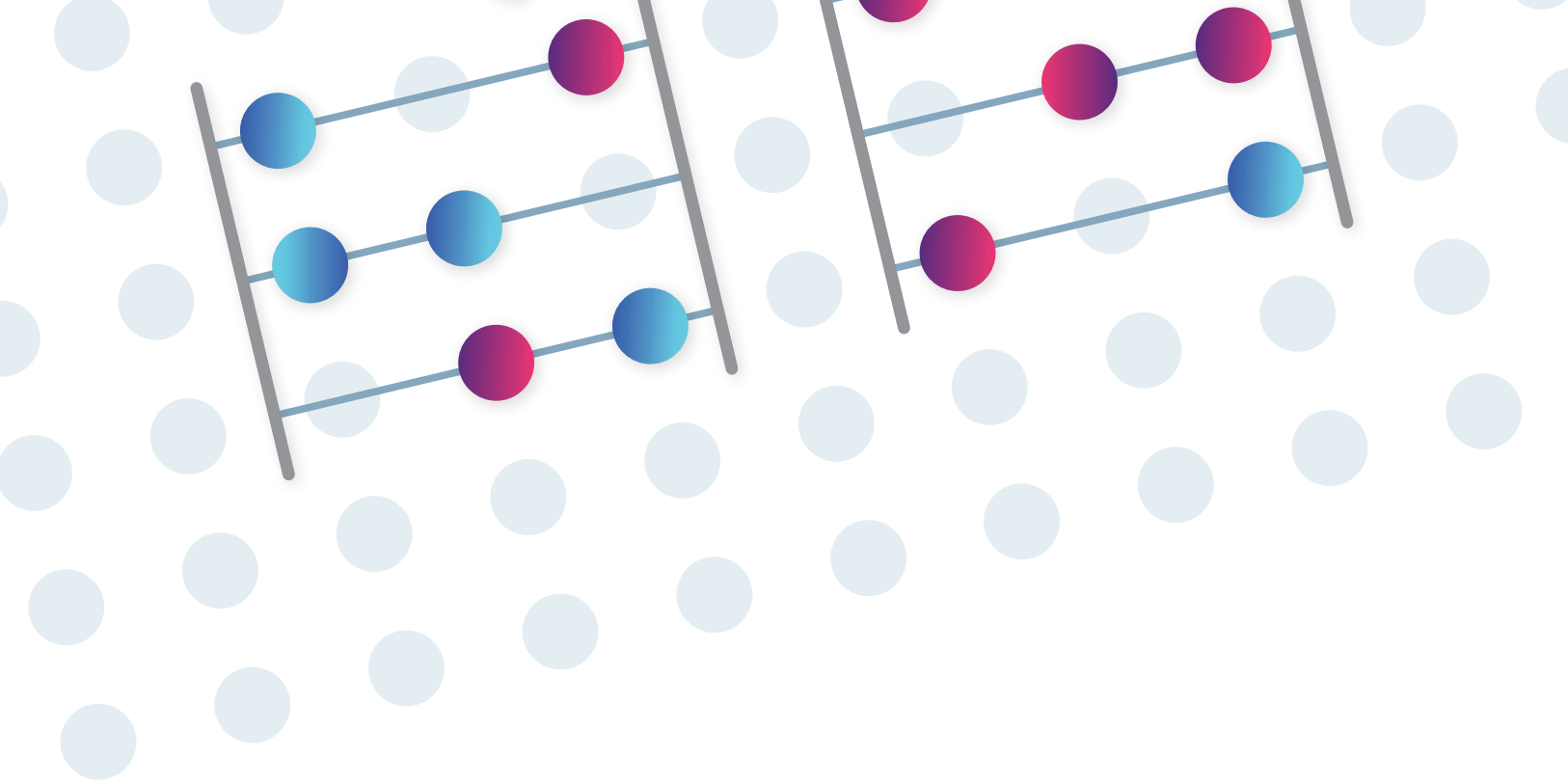
Grafički studio „Lik” Banja Luka

Štampa:

GRAFID d.o.o. Banja Luka

Za štampariju:

Branislav Ivanković

SADRŽAJ

Uvodna riječ ministra	5
Budžet za građane	6
Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine	8
Pravni okvir	8
Budžetski kalendar i budžetski proces	9
Makroekonomske projekcije i predviđanja	10
Prihodi	12
Rashodi	14
Rashodi po COFOG klasifikaciji	15
Institucije Bosne i Hercegovine i iznos njihovog budžeta za 2026. godinu	16
Najveći korisnici budžeta	20
Budžetski rječnik	38
Pitanja, komentari i sugestije	39

UVODNA RIJEČ MINISTRA

Poštovani građani i građanke,

Ministarstvo finansija i trezora BiH nastavlja aktivnosti u cilju unaprjeđenja budžetske transparentnosti koja uključuje pripremu i objavu budžeta za građane. U skladu sa navedenim, pripremljena je publikacija „Budžet za građane institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2026. godinu“, kao ilustrirani vodič koji na jasan i jednostavan način prikazuje kako se prikuplja i troši novac iz Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH.

Želja nam je da nastavkom ove aktivnosti postanemo još otvoreniji i odgovorniji prema građanima u pogledu pitanju planiranja, korištenja i upravljanja finansijskim sredstvima institucija BiH.

Svrha ovog dokumenta je da javnosti omogući bolji uvid i razumijevanje načina na koji institucije na državnom nivou planiraju, raspoređuju i troše javna sredstva iz budžeta. Imajući u vidu da novac koji dolazi u budžet potiče od poreznih obveznika, naša je obaveza da njime raspoložemo u najboljem interesu svih građana Bosne i Hercegovine te da predstavimo jasne i razumljive podatke o izvorima prikupljenog novca i njegovom trošenju.

Dokument je namijenjen svim osobama koje žele da budu obaviještene o planovima pojedinih institucija BiH, kao i svima onima koji žele da prate trošenje novca pri realizaciji postavljenih ciljeva.

Budžet za građane za 2026. godinu uključuje skraćeni osvrt na budžete još šest institucija BiH (u prethodnim publikacijama bili su uključeni budžeti drugih institucija) sa ciljem dodatnog upoznavanja javnosti sa nadležnostima institucija BiH.

Iskreno se nadam da će ovaj dokument pružiti odgovore na ključna pitanja u vezi sa Budžetom institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH, ali i potaknuti što veći broj aktera da iznesu svoja mišljenja i sugestije koje će biti osnova za pripremu Budžeta za građane u narednom periodu.

Otvoreni smo za značajnije učešće građana/građanki u budžetskom procesu u pripremi budućih dokumenata „Budžet za građane“ i pored ustavnih ograničenja u strukturi budžeta institucija BiH. Želimo kreirati pristupačniji i razumljiviji budžet, jer je to jedna od polaznih pretpostavki unaprjeđenja upravljanja javnim finansijama.

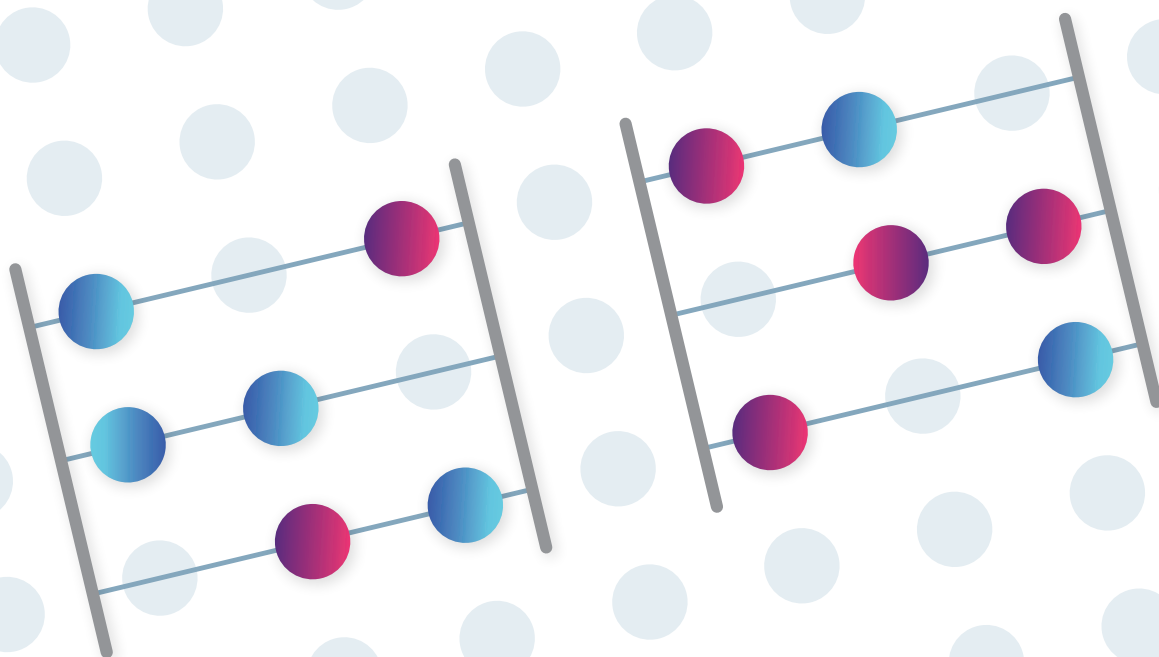
Radujemo se saradnji u narednom periodu.

Srdačan pozdrav,

MINISTAR

Dr Srdan Amidžić

BUDŽET ZA GRAĐANE

Novac kojim raspolažu institucije vlasti na svim nivoima u svojim **budžetima** je novac građana. Prihodi vlasti dolaze od građana kroz poreze i plaćanje raznih taksi i naknada. Pored ovoga, prihodi dolaze od **koncesija** za iskorištavanje resursa koji su dio zajedničke baštine pa pripadaju svim građanima. Čak i kada prihodi dolaze od kredita, građani su ti koji će ih morati otplatiti na kraju. Institucije vlasti su odgovorne za sredstva u okviru budžeta te odlučuju u ime građana o raspodjeli prikupljenih sredstava za različite namjene.

Imajući u vidu da je budžet i odraz **javnih politika**, jasno je zbog čega u zemljama s razvijenom demokratskom kulturom postoji značajan interes javnosti za brojna pitanja koja se tiču budžeta. Građani žele znati i odlučivati o tome kako će se trošiti njihov novac. Pri tom je osnovni preduvjet za sudjelovanje građana u procesu odlučivanja o budžetu njihova informiranost. U skladu s tim, zadatak organa vlasti je da osigura javnost rada i pruži informacije o svim bitnim pitanjima u procesu kreiranja, usvajanja i izvršavanja budžeta.

Budžet za građane je dokument koji sažima i pojašnjava osnovne informacije iz budžeta. To je izvještaj, predstavljen u pristupačnom formatu, koji koristi jednostavan i jasan jezik koji građani mogu razumjeti. Ako su u stanju razumjeti, građani onda mogu ostvarivati svoja građanska prava u demokratiji – oni mogu postavljati pitanja koja osiguravaju da vlast objašnjava ono što radi u njihovo ime.

Budžet

akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija

dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim licima za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika

plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Budžet za građane

pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Budžeta.

Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine

Prema Članu III **Ustava** Bosne i Hercegovine, sljedeći poslovi su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine:

- a) Vanjska politika,
- b) Vanjskotrgovinska politika,
- c) Carinska politika,
- d) Monetarna politika,
- e) Finansiranje institucija i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine,
- f) Politika i reguliranje pitanja useljavanja, izbjeglica i azila,
- g) Provođenje međunarodnih i međuentitetskih kaznenopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom,
- h) Uspostava i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih sredstava,
- i) Reguliranje međuentitetskog transporta,
- j) Kontrola zračnog saobraćaja.

Ustavom je, u istom članu, predviđeno da sve vladine funkcije i ovlaštenja koje nisu Ustavom izričito dodijeljene institucijama Bosne i Hercegovine pripadaju entitetima. Istovremeno, Bosna i Hercegovina može preuzeti nadležnost u onim stvarima u kojima se o tome postigne saglasnost entiteta; stvarima koje su predviđene u Aneksima 5-8. Općeg okvirnog sporazuma; ili koje su potrebne za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, u skladu sa podjelom nadležnosti među institucijama Bosne i Hercegovine. Za obavljanje ovih nadležnosti, prema potrebi mogu biti uspostavljene dodatne institucije.

Trenutno, u Bosni i Hercegovini postoji 75 budžetskih korisnika odnosno različitih institucija (ministarstava, agencija, regulatornih tijela, pravosudnih institucija i slično) koje su direktni korisnici Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.

Pravni okvir

Zakon o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine je zakon kojim se uređuje priprema, donošenje, izvršenje, računovodstvo, izvještavanje i nadzor Budžeta Bosne i Hercegovine. Prema ovom zakonu, Budžet predstavlja akt Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine kojim se utvrđuje plan finansijskih aktivnosti budžetskih korisnika, koji obuhvata projekciju iznosa prihoda i utvrđenog iznosa rashoda za period od jedne fiskalne godine. Ovim budžetom također je utvrđena gornja granica cjelokupnog duga Bosne i Hercegovine, uključujući i postojeći dug i projekciju novog duga za datu fiskalnu godinu. Također su definirani i budžetski korisnici, a to su sve institucije Bosne i Hercegovine i svi ostali organi koji se finansiraju iz budžeta, kao i regulatorna tijela.

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine je nadležno za pripremu budžeta, izvršenje budžeta i finansiranje budžetskih institucija, koordinaciju aktivnosti kako bi se osigurala budžetska sredstva i investicije javnih sredstava te obavlja ostale aktivnosti u oblasti finansiranja budžetskih korisnika u skladu sa Ustavom i zakonom.

Ustav

osnovni pravni akt neke države kojim se uspostavlja politički i pravni poredak.

Budžetski korisnik

institucije i svi ostali organi koji se finansiraju iz budžeta.

Budžetski kalendar i budžetski proces

Budžetski kalendar je propisan Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine i njime se definiraju aktivnosti koje su bitne u vezi s pripremom i donošenjem Budžeta. Tako je definirana vremenska dinamika i odgovornost pojedinačnih institucija u vezi s pripremom donošenja zvaničnog Budžeta.

Budžetski proces se zasniva na propisanim aktivnostima svih učesnika u procesu pripreme i usvajanja Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, te izvršenja, izvještavanja i kontrole.

Budžetski proces započinje u januaru kada Ministarstvo finansija i trezora do 31. u mjesecu svim budžetskim korisnicima dostavlja budžetsku instrukciju s budžetskim kalendarom za pripremu **Dokumenta okvirnog budžeta (DOB)**.

Budžetski proces

proces koji obuhvata pripremu i usvajanje budžeta, njegovo izvršavanje, izvještavanje i kontrolu.

Dokument okvirnog budžeta (DOB)

projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija budžeta.

Makro-ekonomski pokazatelji za period 2023.-2028. godina

U sljedećoj tabeli date su procjena i projekcije makroekonomskih pokazatelja BiH za period od 2023. do 2028. godine, koje je u septembru 2025. godine pripremila Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine..

Na osnovu raspoloživih podataka i makroekonomskih modela, u Bosni i Hercegovini se u 2026. godini očekuje realni rast BDP-a od 2,6%. Glavne pretpostavke osnovnog scenarija ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini za 2026. godinu jesu nešto povoljnije vanjsko okruženje (viša stopa ekonomskog rasta u zemljama EU i regiona) i stabilizacija inter-

INDIKATORI	ZVANIČNI PODACI		PROJEKCIJE			
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Nominalni BDP u mil. KM	51.973	55.091	57.969	60.992	64.030	67.211
Nominalni rast u %	11,7	6,0	5,2	5,2	5,0	5,0
BDP deflator (prethodna godina = 100)	107,3	103,4	102,9	102,5	101,9	101,8
Realni BDP u mil. KM (prethodna godina = 100)	48.458	53.299	56.336	59.496	62.818	66.018
Realni rast u %	4,1	2,6	2,3	2,6	3,0	3,1
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	6,1	1,7	3,9	2,8	2,0	1,9
Potrošnja u mil. KM	44.348	47.560	50.153	52.459	54.563	56.527
Realni rast u %	3,6	4,1	2,2	2,0	1,9	1,7
Vladina potrošnja u mil. KM	9.548	10.524	10.924	11.328	11.781	12.253
Realni rast u %	2,1	2,8	1,8	2,2	1,9	2,1
Privatna potrošnja u mil. KM	34.801	37.036	39.229	41.130	42.782	44.274
Realni rast u %	4,0	4,4	2,3	2,0	1,9	1,6
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil. KM	11.878	13.097	13.935	14.684	15.748	16.854
Realni rast u %	13,0	10,2	4,4	3,3	5,5	5,5
Vladine investicije u mil. KM	1.566	1.831	1.959	2.145	2.345	2.579
Realni rast u %	7,2	16,9	2,9	7,2	7,4	7,7
Privatne investicije u mil. KM	10.311	11.266	11.976	12.538	13.404	14.275
Realni rast u %	14,0	9,2	4,6	2,6	5,2	5,1
Uvoz u mil. KM	27.806	29.057	30.881	32.169	33.853	35.751
Nominalni rast u %	-1,5	4,5	6,3	4,2	5,2	5,6
Realni rast u %	-1,3	4,7	4,2	2,6	3,5	4,1
Izvoz u mil. KM	21.931	21.879	22.973	23.960	25.447	27.191
Nominalni rast u %	-0,5	-0,2	5,0	4,3	6,2	6,9
Realni rast u %	-1,2	-1,6	3,3	2,6	4,6	5,2
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,6	23,0	22,7	23,2	23,9	24,8
Bilans tekućeg računa u mil. KM	-1.157	-2.129	-2.550	-2.580	-2.542	-2.544
Rast u %	-42,2	84,0	19,8	1,2	-1,5	0,1
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-2,2	-3,9	-4,4	-4,2	-4,0	-3,8

nih dinamika u zemlji. Očekuje se da bi domaća tražnja, kroz povećanje potrošnje i djelimično investicija, trebala predstavljati glavno uporište projektiranog ekonomskog rasta, uz nešto pozitivniji doprinos vanjskog sektora u odnosu na prethodnu godinu.

Veoma važnu odrednicu za ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini u periodu 2027-2028. godina, pored internih dinamika predstavljaju i ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, naročito u zemljama EU27. Naime, posljednjih nekoliko godina svjetsku ekonomiju, a samim tim i ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini, obilježili su veliki izazovi, kao što su globalna pandemija, sukobi u Ukrajini i dr. Negativne ekonomske posljedice ovih dešavanja na svjetsku ekonomiju su već vidljive i manifestuju se kroz trgovinske, finansijske i cjenovne šokove koji nisu zaobišli ni Bosnu i Hercegovinu.

Naime, raniji izvještaji su pokazali da vanjsko okruženje (EU i zemlje regiona) predstavljaju veoma važnu strukturalnu odrednicu svih ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini. Međutim, uprkos evidentnim nestabilnostima u svijetu, referentne međunarodne institucije kao što su MMF - Međunarodni monetarni fond, Svjetska banka i Evropska komisija, u određenim publikacijama ukazuju na nastavak trenda ekonomskog rasta. Projektirana stopa globalnog ekonomskog rasta u toku ovog perioda iznosi oko 3%, dok DG ECFIN-a za zemlje EU u svom proljetnom izvještaju predviđa nastavak trenda ekonomskog rasta i stabiliziranje inflacije. Stoga, vrijedi istaći da se DEP prilikom pripreme ovog izvještaja u okviru projektiranja ekonomskih kretanja u međunarodnom ekonomskom okruženju koristio trenutno dostupnim izdanjem¹ *European Central Bank staff macroeconomic projections for the euro area (September 2025)*.² Prema navedenom izvještaju, projektirani realni ekonomski rast u eurozoni u 2027. godini iznosi 1,3%, dok očekivana stopa inflacije iznosi 1,9%.

1 Potrebno je istaći da je dodatni izazov za izradu makroekonomskih projekcija u Bosni i Hercegovini predstavljala raspoloživost međunarodnih podataka obzirom da DG ECFIN jesenje izdanje makroprojekcija nije bilo raspoloživo za upotrebu u vrijeme pripreme ovog izvještaja.

2 https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections202509_ecbstaff~c0da697d54.en.html#toc4.

Nominalni BDP

predstavlja zbir količina proizvedenih finalnih dobara (roba i usluga) od strane rezidentnih jedinica u zemlji tokom određenog perioda pomnožen s njihovim tekućim cijenama.

Makroekonomija

oblast ekonomskih nauka koje se bavi ukupnom privredom neke oblasti (zemlje), proučavajući međusobne odnose ukupne (agregatne) proizvodnje, prihoda, zaposlenosti, cijena i drugih varijabli.

Ekonomski rast

podrazumijeva ukupan porast proizvodnje, proizvodnih kapaciteta i svih drugih dijelova jedne privrede, odnosno predstavlja rast ukupnog outputa jedne privrede uslijed rasta radne snage, kapitalnih dobara te unapređenja tehnologije i produktivnosti.

Bruto domaći proizvod (BDP)

makroekonomski indikator koji pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih u zemlji tokom godine, izraženo u novčanim jedinicama.

Inflacija

predstavlja povećanje općeg nivoa cijena u odnosu na vrijednost novca.

Vladina/javna potrošnja

(Izdaci za krajnju potrošnju vlade) – Sektor vlade se sastoji od svih institucionalnih jedinica koje, uz ispunjavanje njihovih političkih obaveza i uloge ekonomskog reguliranja, u načelu proizvode netržišne usluge (moguće i robe) za individualnu ili kolektivnu potrošnju te redistribuiraju dohodak i bogatstvo. Izdaci za krajnju potrošnju vlade uključuju dvije kategorije izdataka:

- Netržišni output; osim investicija za vlastiti račun; koji se mjeri troškovima proizvodnje, umanjen za povremenu prodaju.
- Vladine nabavke roba i usluga od tržišnih proizvođača, koje se bez bilo kakvog transformiranja plasiraju domaćinstvima, kao socijalni transfer u „naturi“.

Vanjskotrgovinska razmjena

predstavlja sveukupnu razmjenu roba i usluga jedne zemlje s inostranstvom (uvoz i izvoz roba i usluga).

Prihodi, primici i finansiranje

Prihodi budžeta institucija BiH planirani su na osnovu Globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini za period 2026-2028. godina, u ukupnom iznosu od 1.580.500.000 KM.

Osnovni prihod u okviru Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2026. godinu odnosi se na porezni prihod, odnosno prihode s Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, u iznosu od 1.020.500.000 KM.

Ostali prihodi i podrška za finansiranje institucija Bosne i Hercegovine odnose se na neporezne prihode u iznosu od 373.311.000 KM te transfere od drugih nivoa vlasti u iznosu 798.000 KM.

Finansiranje obuhvata preneseni višak sredstava iz prethodnih godina u iznosu od 68.985.000 KM te preneseni višak sredstava iz 2025. godine, u skladu sa članom 9. Zakona o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, u iznosu od 115.556.000 KM.

Primici obuhvataju primitke od sukcesije u iznosu od 718.000 KM i primitke od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 632.000 KM.

Na kraju, potrebno je dodati da prihodi Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine uključuju i prihode za servisiranje vanjskog duga u iznosu od 978.719.547 KM, a odnose se na izmirenje obaveza institucija Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta.

Stalna imovina

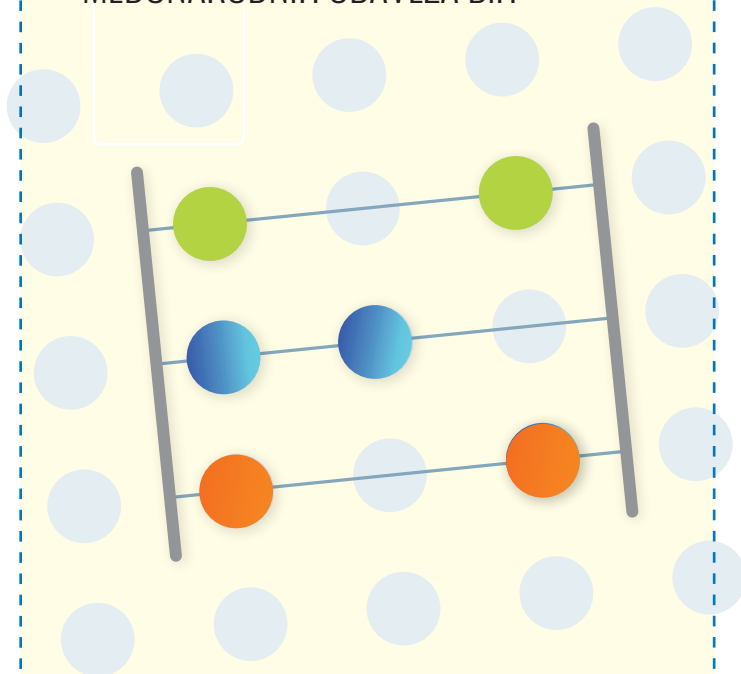
dio imovine koji će ostati nepromijenjen, tj. zadržati isti javni oblik, u vremenskom roku dužem od godinu dana i koji se neće utrošiti u jednom normalnom proizvodnom ciklusu (npr. zemlja, zgrade, strojevi itd.). Nabavlja se s namjerom da se koristi u vlastitom poslovanju, a ne za daljnju preprodaju.

Transferi od drugih nivoa vlasti

novčana sredstva koja viši ili niži nivoi vlasti doznaju u budžet s ciljem realizacije pojedinih programa i/ili funkcija.

2.559.219.547

UKUPNI PRIHODI, FINANSIRANJE I
PRIMICI ZA FINANSIRANJE INSTITUCIJA
BiH I PRIHODI ZA SERVISIRANJE
MEĐUNARODNIH OBAVEZA BiH

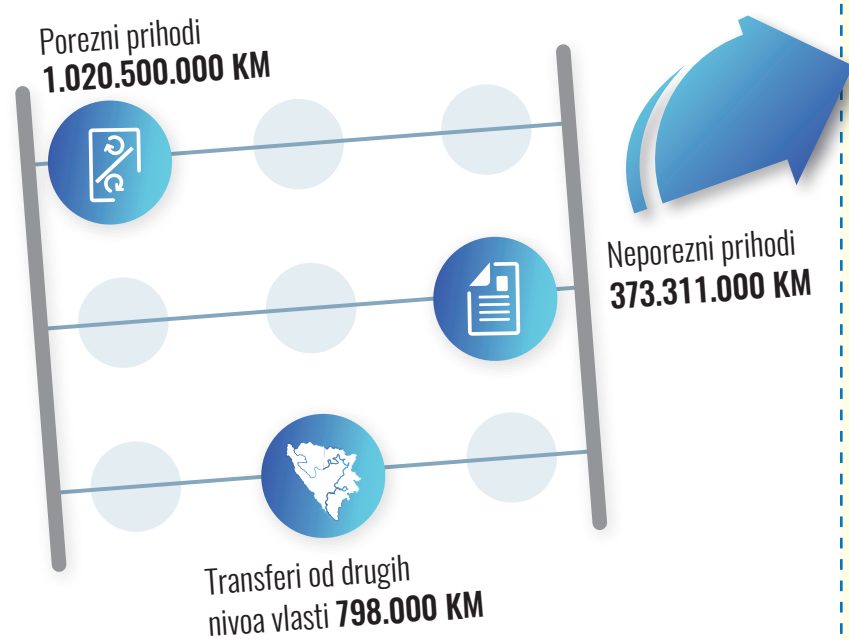
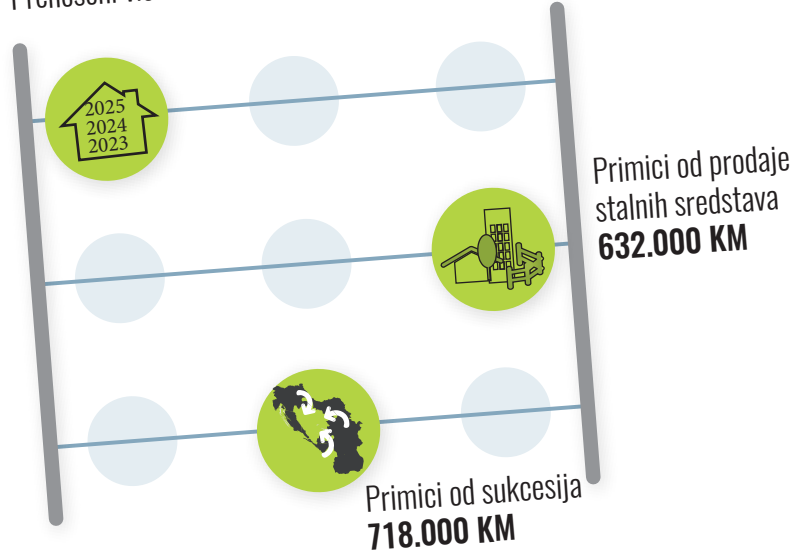

184.541.000 KM
Finansiranje (preneseni višak
sredstava/prihoda)

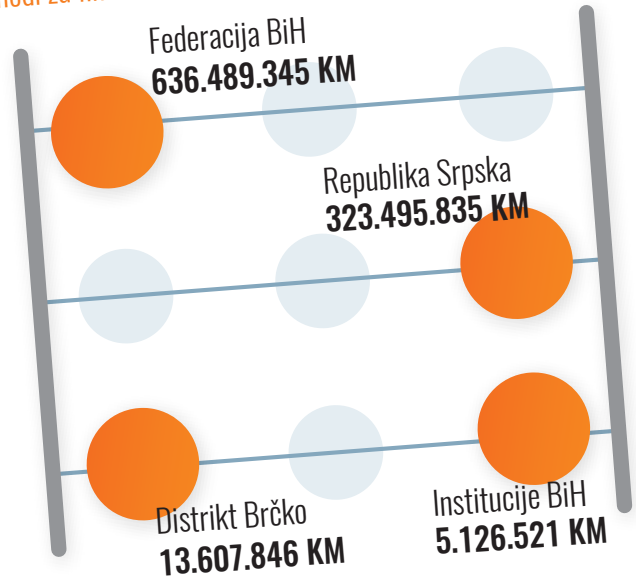
1.580.500.000 KM
Prihodi budžeta
institucija
Bosne i Hercegovine

978.719.547 KM
Prihodi za
finansiranje vanjskog
duga Bosne i Hercegovine

Preneseni višak prihoda nad rashodima iz 2025. godine u skladu sa članom 9. Zakona o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2026. godinu **115.556.000 KM**
Preneseni višak sredstava iz prethodnih godina **68.985.000 KM**

Prihodi za finansiranje vanjskog duga Bosne i Hercegovine

Neporezni prihodi
373.311.000 KM

Prihodi od administrativnih taksi	14.864.000
Prihodi od sudskih taksi	503.000
Prihodi od posebnih naknada i pristojbi	71.377.000
Prihodi od taksi u postupku indirektnog oporezivanja	33.956.000
Prihodi od ličnih i putnih dokumenata i registracije vozila u Bosni i Hercegovini	41.667.000
Prihodi od finansijskih javnih institucija – Centralne banke Bosne i Hercegovine	184.420.000
Prihodi od imovine	79.000
Prihodi od kamata i kursnih razlika	5.900.000
Prihodi od novčanih kazni	7.025.000
Vlastiti prihodi	8.490.000
Ostali prihodi	5.030.000

RASHODI

Rashodi po COFOG klasifikaciji
Institucije Bosne i Hercegovine i
iznos njihovog budžeta za 2026. godinu
Najveći korisnici budžeta

COFOG klasifikacija

Klasifikaciju vladinih funkcija (COFOG – Classification of the Functions of the Government) objavilo je Odjeljenje za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz budžeta razvrstana po namjeni za koju se troše.

1. OPĆE JAVNE USLUGE

2. ODBRANA

3. JAVNI RED I SIGURNOST

4. EKONOMSKI POSLOVI

5. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

6. ZDRAVSTVO

7. REKREACIJA, KULTURA, RELIGIJA

8. OBRAZOVANJE

9. SOCIJALNA ZAŠTITA

Opće javne usluge **1.508.510.547 KM**

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine	29.026.000
Predsjedništvo Bosne i Hercegovine	12.189.000
Generalni sekretarijat Vijeća ministara Bosne i Hercegovine	9.120.000
Direkcija za evropske integracije Bosne i Hercegovine	7.068.000
Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine	73.981.000
Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine	7.686.000
Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine	13.477.000
Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine	182.462.000
Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine	4.586.000
Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine	190.000
Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine	9.664.000
Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine	42.143.000
Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine	30.444.000
Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine	7.514.000
Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine	30.399.000
Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	2.933.000
Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine	7.774.000
Arhiv Bosne i Hercegovine	1.342.000
Fond za povratak Bosne i Hercegovine	666.000
Odbor državne službe za žalbe Bosne i Hercegovine	682.000
Ured za zakonodavstvo Bosne i Hercegovine	1.338.000
Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine	2.021.000
Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine	3.499.000
Institut za nestala lica Bosne i Hercegovine	4.034.000
Direkcija za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine	1.554.000
Ured koordinatora za reformu javne uprave Bosne i Hercegovine	2.198.000
Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini	2.087.000
Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine	932.000
Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije Bosne i Hercegovine	2.349.000
Direktni transferi i rezerviranje	36.433.000
Servisiranje vanjskog duga	978.719.547

Odbrana **452.888.000 KM**

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine

452.888.000

Javni red i sigurnost **455.621.000 KM**

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine	14.111.000
Ustavni sud Bosne i Hercegovine	11.771.000
Sud Bosne i Hercegovine	26.513.000
Tužilaštvo Bosne i Hercegovine	23.952.000
Pravobranilaštvo Bosne i Hercegovine	1.823.000
Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine	4.370.000
Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine	17.850.000
Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine	9.310.000
Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine	18.766.000
Državna agencija za istrage i zaštitu	49.307.000
Granična policija Bosne i Hercegovine	125.992.000
Obavještajno sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine	64.366.000
Služba za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine	21.257.000
Agencija za policijsku podršku Bosne i Hercegovine	2.233.000
Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja Bosne i Hercegovine	2.433.000
Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova Bosne i Hercegovine	5.030.000
Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine	56.537.000

Ekonomske poslovi **81.221.000 KM**

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine	14.645.000
Agencija za promociju inostranih ulaganja u Bosni i Hercegovini	2.106.000
Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine	8.016.000
Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine	1.943.000
Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine	12.021.000
Direkcija za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine	8.116.000
Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine	9.692.000
Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	2.228.000
Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine	4.260.000
Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine	2.483.000
Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine	1.745.000
Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja	2.411.000
Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine	1.509.000
Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine	2.608.000
Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine	1.749.000
Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine	918.000
Komisija za koncesije Bosne i Hercegovine	1.491.000
Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini	803.000
Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini	652.000
Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine	1.168.000
Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine	657.000

Zaštita životne sredine **11.218.000 KM**

Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini	9.579.000
Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost u Bosni i Hercegovini	1.639.000

Zdravstvo **9.734.000 KM**

Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine

9.734.000

Rekreacija, kultura i religija **20.945.000 KM**

Memorijalni centar Srebrenica - Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.godine

1.667.000

Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine

5.452.000

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine

10.897.000

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika

2.045.000

Agencija za antidoping kontrolu Bosne i Hercegovine

884.000

Obrazovanje **4.384.000 KM**

Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine

1.499.000

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine

1.683.000

Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini

1.202.000

Socijalna zaštita **14.698.000 KM**

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine

14.698.000

SVEUKUPNO 2.559.219.547 KM

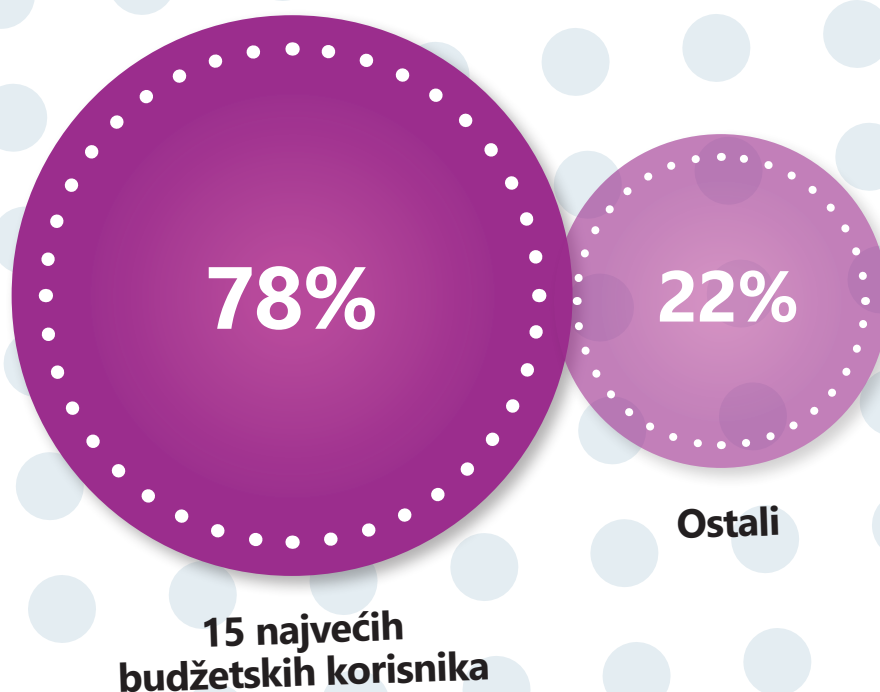
Najveći korisnici budžeta institucija Bosne i Hercegovine

Uvidom u ukupne rashode institucija Bosne i Hercegovine, evidentno je da se na 15 budžetskih korisnika odnosi 1.229.828.000 KM, što čini 78% rashoda budžeta institucija Bosne i Hercegovine (bez izdvajanja sredstava za finansiranje vanjskog duga). Tabela iz priloga najveći korisnici.

Iz navedenog se može jasno vidjeti da se najviše sredstava iz Budžeta institucija Bosne i Hercegovine izdvaja za sektor odbrane, javnog reda i sigurnosti te općih javnih usluga.

U narednom dijelu ćemo predstaviti rashode šest institucija Bosne i Hercegovine: Uprave za zaštitu bilja Bosne i Hercegovine, Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, Agencije za osiguranje Bosne i Hercegovine, Agencije za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine, Agencije za policijsku podršku Bosne i Hercegovine i Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine.

Prilog tabela struktura primanja zaposlenih.

NAZIV BUDŽETSKOG KORISNIKA	BUDŽET ZA 2026. GODINU
01. Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine	452.888.000
02. Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine	182.462.000
03. Granična policija Bosne i Hercegovine	125.992.000
04. Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine	73.981.000
05. Obavještajno sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine	64.366.000
06. Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine	56.537.000
07. Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine (SIPA)	49.307.000
08. Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (IDDEEA)	42.143.000
09. Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine	30.444.000
10. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine	30.399.000
11. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine	29.026.000
12. Sud Bosne i Hercegovine	26.513.000
13. Tužilaštvo Bosne i Hercegovine	23.952.000
14. Služba za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine	21.257.000
15. Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine	20.561.000
UKUPNO	1.229.828.000

Udio plaća i naknada za zaposlene kod najvećih budžetskih korisnika

Jednako kako smo govorili u dijelu s ukupnim rashodima, u okviru ovih 15 institucija najviše se budžetskih sredstava izdvaja za plaće i naknade, imajući u vidu veliki broj zaposlenih osoba u navedenim institucijama.

Ostali rashodi u okviru navedenih institucija odnose se na izdatke u vezi s potrebama za njihovo nesmetano funkcioniranje, uključujući i po nekoliko kapitalnih projekata, što će biti detaljnije predstavljeno u dijelu koji se odnosi na pojedine institucije.

Ministarstvo odbrane
452.888.000 KM

Broj zaposlenih **10.013**

Učešće u ukupnom broju zaposlenih budžetskih korisnika **42%**

Učešće bruto plaća i naknada troškova zaposlenih u ukupnim troškovima plaća budžetskih korisnika **34%**

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih
397.790.000 KM

87,83%

Udio plaća u budžetu institucije

Policijske agencije
296.202.000 KM

Broj zaposlenih **4.756**

Učešće u ukupnom broju zaposlenih budžetskih korisnika **20%**

Učešće bruto plaća i naknada troškova zaposlenih u ukupnim troškovima plaća budžetskih korisnika **22%**

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih
253.294.000 KM

85,51%

Udio plaća u budžetu institucije

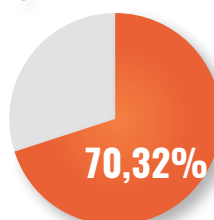

Broj zaposlenih **2.741**

Učešće u ukupnom broju zaposlenih budžetskih korisnika **11%**

Učešće bruto plaća i naknada troškova zaposlenih u ukupnim troškovima plaća budžetskih korisnika **11%**

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih
128.312.000 KM

Udio plaća u budžetu institucije

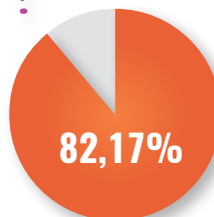

Broj zaposlenih **737**

Učešće u ukupnom broju zaposlenih budžetskih korisnika **3%**

Učešće bruto plaća i naknada troškova zaposlenih u ukupnim troškovima plaća budžetskih korisnika **5%**

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih
62.738.000 KM

Udio plaća u budžetu institucije

Broj zaposlenih **1.720**

Učešće u ukupnom broju zaposlenih budžetskih korisnika **7%**

Učešće bruto plaća i naknada troškova zaposlenih u ukupnim troškovima plaća budžetskih korisnika **10%**

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih
114.493.000 KM

Udio plaća u budžetu institucije

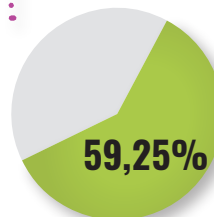

Broj zaposlenih **3.914**

Učešće u ukupnom broju zaposlenih budžetskih korisnika **16%**

Učešće bruto plaća i naknada troškova zaposlenih u ukupnim troškovima plaća budžetskih korisnika **18%**

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih
205.141.000 KM

Udio plaća u budžetu institucije

**UPRAVA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA BILJA**

Sarajevo, Maršala Tita 9a
Tel.-Tel. +387 33 290 700,
Faks-Fax +387 33 290 711;
e-mail: infouprava@uzzb.gov.ba;
<http://www.uzzb.gov.ba>

O NAMA

Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja (u daljem tekstu: Uprava) je upravna organizacija u sastavu Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine. Osnovana je Odlukom o osnivanju Uprave Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja („Službeni glasnik BiH“, br. 23/04 i 63/11).

Broj trenutno zaposlenih u Upravi je 29.

Misija:

Provođenje i koordinacija u provođenju politika iz fitosanitarne oblasti u Bosni i Hercegovini kroz poštivanje obaveza iz međunarodnih sporazuma zaključenih od strane BiH, adekvatna primjena zakona i propisa usklađenih sa pravnim naslijeđem EU te saradnja sa nadležnim organima uprave na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, privrednim subjektima i međunarodnim institucijama i organizacijama u cilju omogućavanja postizanja optimalne i ekonomične proizvodnje poljoprivrednog bilja i trgovine biljem, zaštite ljudi, životinja i životne sredine te sprječavanja nastanka velikih ekonomskih šteta.

Nadležnost Uprave

Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja je nadležna za sljedeće oblasti: zdravlje bilja, fitofarmaceutska sredstva i mineralna đubriva, sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka te zaštita novih sorti. Djelimičnu nadležnost Uprava ima u oblasti genetski modificiranih organizama.

Budžet za 2026. godinu	2.411.000	100%
Bruto plaće i naknade	1.265.000	53%
Naknade troškova zaposlenih	286.000	12%
Izdaci za materijal i usluge	445.000	18%
Kapitalni izdaci	415.000	17 %

Strateški cilj:

BRŽI I EFIKASNIJI RAZVOJ POLJOPRIVREDE I RURALNI RAZVOJ

Srednjoročni cilj:

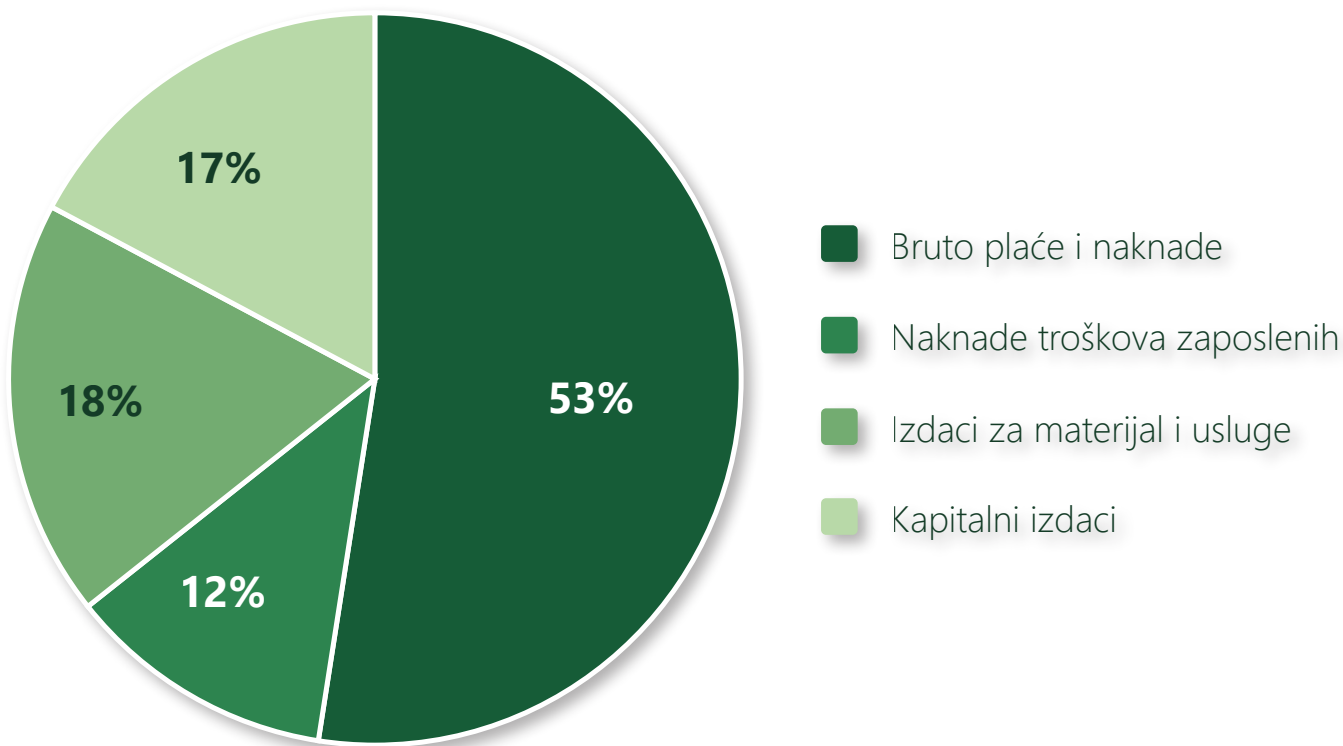
**UNAPRIJEDITI SISTEM ZAŠTITE ZDRAVLJA LJUDI, ŽIVOTINJA I BILJA
PUTEM USPOSTAVLJANJA EFIKASNOG SISTEMA SIGURNOSTI HRANE,
VETERINARSKJE KONTROLE I FITOSANITARNE OBLASTI U BIH**

Vizija:

**IZGRAĐEN FUNKCIONALAN I EFIKASAN FITOSANITARNI SISTEM U
BOSNI I HERCEGOVINI**

Operativni cilj:

USPOSTAVLJANJE FUNKCIONALNOG FITOSANITARNOG SISTEMA

Program:

Kreiranje politika i provođenje mjera u fitosanitarnoj oblasti

Programska aktivnost:

1. Koordinacija i saradnja sa domaćim i međunarodnim institucijama i organizacijama, pravnim i fizičkim licima u cilju usklađivanja propisa sa acquis-em, izrada drugih dokumenata i publikacija, kao i provođenje propisa i fitosanitarnih mjera.

POKAZATELJI PROGRAMA

Pokazatelji programa	Jedinica mjere	Planirana vrijednost za 2026. godinu
Stepen usklađenosti fitosanitarnog sistema sa međunarodnim standardima	procenat	65%

POKAZATELJI PROGRAMSKE AKTIVNOSTI:

Pokazatelji programske aktivnosti	Jedinica mjere	Planirana vrijednost za 2026. godinu
Odnos između zaprimljenih i riješenih zahtjeva	procenat	98%
Procenat izrađenih usklađenih propisa i izrađenih drugih dokumenata i publikacija u odnosu na obaveze koje proizilaze iz domaćih i međunarodnih propisa	procenat	65%

Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine je samostalna upravna organizacija čiji je zakonski okvir funkcioniranje definiran odredbama člana 92. Zakona o javnim nabavkama („Sl. glasnik BiH“ broj: 39/04, 59/22 i 50/24).

Broj zaposlenih u Agenciji je 28, a Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije su sistematizirana 32 radna mjesta.

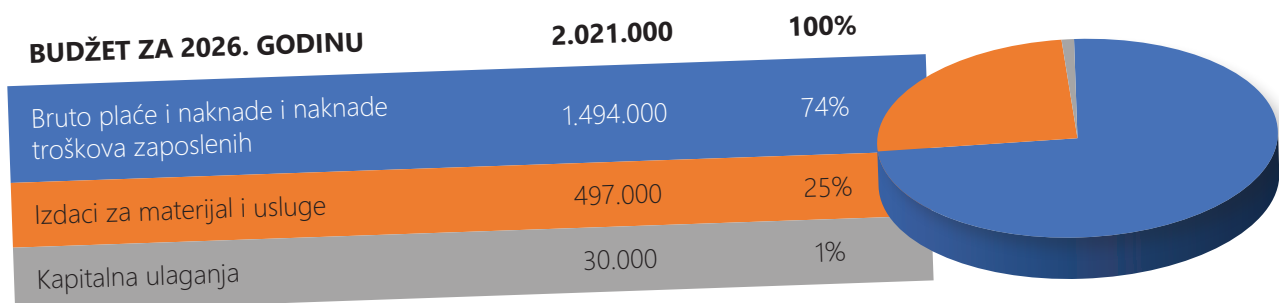
Srednjoročni cilj: Unaprjeđenje sistema infrastrukture kvaliteta u skladu sa zakonodavstvom i dobrom praksom EU te efikasnija regulacija tržišta u svrhu osiguranja slobodnog kretanja roba i usluga i tržišne fer konkurencije.

Specifični cilj: Unaprjeđenja procesa efikasnosti i transparentnosti provođenja postupaka javnih nabavki u BiH.

Operativni ciljevi: Koordinirano provođenje postupaka javnih nabavki i transparentna dodjela ugovora o javnim nabavkama, jednak tretman svih učesnika u postupcima javnih nabavki, poticanje tržišne konkurencije i održivog privrednog rasta te istovremeno pružanje jedinstvene pravne zaštite.

Poslovi iz nadležnosti Agencije su:

- priprema i izrada nacrtu zakona, nacrtu izmjena i dopuna zakona i pratećih podzakonskih akata, u svrhu osiguranja njihove djelotvornosti i svrsishodnosti;
- unaprjeđenje informiranosti ugovornih organa i ponuđača o propisima o javnim nabavkama i njihovim ciljevima, postupcima i metodama;
- objava priručnika i uputstava, kao i izrada i ažuriranje standardnih obrazaca i modela u skladu s odredbama ovog zakona;
- pružanje tehničke pomoći i savjetodavnih mišljenja ugovornim organima i ponuđačima u vezi s pravilnom primjenom ovog zakona i podzakonskih akata;
- uspostava sistema praćenja postupaka koje provode ugovorni organi za nabavku roba, usluga i radova, s ciljem edukacije i otklanjanja uočenih nepravilnosti u pojedinačnim postupcima javnih nabavki;
- prikupljanje podataka, izrada analiza i objavljivanje informacija u vezi s postupcima javnih nabavki i dodijeljenim ugovorima o javnim nabavkama;
- razvoj i uspostava elektronskih informacionih sistema u oblasti javnih nabavki u Bosni i Hercegovini;
- pokretanje, održavanje i stvaranje pretpostavki za razvoj prakse elektronskih nabavki i komunikacija u oblasti javnih nabavki;
- organiziranje i održavanje obuka za ovlaštene predavače i službenike za javne nabavke, objavljivanje informacija u vezi s obukama te priprema priručnika i drugih pratećih materijala za profesionalni razvoj u oblasti javnih nabavki u skladu s podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH;
- praćenje rada ovlaštenih predavača i vođenje evidencije o akreditiranim predavačima iz oblasti javnih nabavki i službenicima za javne nabavke;
- izrada godišnjih izvještaja za Vijeće ministara BiH.

Pitanja koja se najčešće postavljaju i na koje građani mogu dobiti odgovor nalaze se na web stranici naše Agencije, a neka od njih su:

- Koji je sud nadležan da izdaje uvjerenja iz čl. 45. stav (2) Zakona o javnim nabavkama?
- U kojim situacijama koristiti okvirni sporazum?
- Koji je minimalni rok za dostavu ponuda u konkurentskom zahtjevu za dostavljanje ponuda?
- Da li ugovorni organ mora donijeti odluku o izuzeću od primjene Zakona o javnim nabavkama usluga iz člana 10. Zakona, iako se radi o izuzeću istih?
- Da li udruženja građana mogu učestvovati u postupcima javnih nabavki kao ponuđači?
- Da li ugovorni organ može tražiti obrazloženje neprirodno niske ponuđene cijene nakon završetka e-aukcije?
- Koji su modaliteti nabavke društvenih i drugih posebnih usluga iz Aneksa II Zakona o javnim nabavkama?
- Da li je ispravno da ugovorni organ u toku jedne godine provede više konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda za jedan predmet nabavke?
- Da li ugovorni organ može napraviti izmjene okvirnog sporazuma i/ili ugovora o javnoj nabavci u slučaju da u toku realizacije istog dođe do povećanja cijena?
- Ko su obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama?
- Da li su ugovorni organi dužni dostavljati izvještaje i u slučaju dodjele ugovora za sva izuzeća iz člana 10. Zakona? Na koji način i u kojem roku?

Agencija za javne nabavke ne ostvaruje prihode

POKAZATELJI PROGRAMA I PROJEKATA

P. 6.	NAZIV PROGRAMA / PROGRAMSKE AKTIVNOSTI	POKAZATELJ ISHODA / IZLAZNOG REZULTATA	JEDINICA MJERE	Polazna vrijednost 2025. g.	Planirana vrijednost 2026. g.
1	2	3	4		
1.	Unaprjeđenje sistema javnih nabavki	Automatizirani servisi u sistemu javnih nabavki	Broj	2	3
		Nivo usklađenosti sa EU direktivama	%	70	95
		Održane obuke	Broj	5	5
		Provedeni postupci praćenja prema izvorima	Broj	600	600
1.1.	Usklađivanje legislative u javnim nabavkama sa EU direktivama	Nivo usklađenosti sa EU direktivama	%	70	95
1.2.	Obuke iz oblasti javnih nabavki	Broj obučених službenika za javne nabavke.	Broj	150	150
1.3.	Praćenje postupaka javnih nabavki po izvorima praćenja	Broj pokrenutih prekršajnih postupaka	Broj	60	60

AGENCIJA ZA OSIGURANJE U BOSNI I HERCEGOVINI

Dubrovačka 6/II, 71000 Sarajevo,
tel. +387 33 554 795,
fax: +387 33 554 796
www.azobih.gov.ba,
e-mail: info@azobih.gov.ba

Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini je samostalna organizacija koja je osnovana 2004. godine Zakonom o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini („Sl. glasnik BiH“, broj: 12/04) i za svoj rad odgovara Vijeću ministara Bosne i Hercegovine. Broj zaposlenih u Agenciji je 11, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini.

Strateški cilj budžetskog korisnika je unaprijediti razvoj konkurentskog ekonomskog okruženja.

Srednjoročni cilj Agencije je unaprijediti sistem infrastrukture kvaliteta u skladu sa EU legislativama i dobrom praksom EU te efikasnija regulacija tržišta u svrhu osiguranja slobodnog kretanja roba i usluga i tržišne fer konkurencije.

Misija: Unaprjeđenje tržišta osiguranja Bosne i Hercegovine kroz harmonizaciju propisa, rješavanje sporova između entitetskih agencija za nadzor osiguranja, predstavljanje i zastupanje Bosne i Hercegovine u organizacijama koje se bave osiguranjem, uspostava jedinstvenog statističkog servisa i praćenje rada Biroa zelene karte u Bosni i Hercegovini, koristeći međunarodno prihvatljive standarde kako bi se postigao jednakopravni tretman svih učesnika na tržištu osiguranja u cilju pružanja što kvalitetnijih usluga građanima i kako bi se zaštitili njihovi interesi.

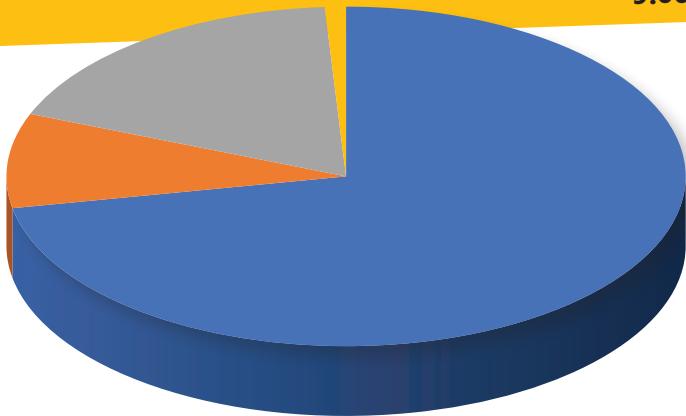
Vizija: Stabilno tržište osiguranja Bosne i Hercegovine, uređeno međuentitetski usklađenim zakonodavstvom, baziranom na međunarodnim standardima osiguranja, uvažavajući stepen razvijenosti domaćeg sektora osiguranja.

Operativni cilj: Povećati usklađenost propisa na tržištu osiguranja u Bosni i Hercegovini.

Nadležnosti Agencije: Osnovna uloga Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini je jedinstvena primjena zakona o osiguranju u Bosni i Hercegovini, usaglašenost zakonodavstva u BiH sa zakonodavstvom EU, koordinirano predstavljanje i zastupanje BiH u organizacijama koje se bave osiguranjem na međunarodnom nivou i kontinuirana saradnja sa istim, uz kontinuiranu saradnju sa entitetskim agencijama za nadzor osiguranja entiteta i Brčko distrikta; rješavanje sporova između agencija za nadzor osiguranja u pogledu jedinstvenog tumačenja i primjene zakonodavstva o osiguranju na nivou entiteta i Brčko distrikta te izdavanje pismenih odluka i mišljenja kojima se osigurava jedinstvena primjena zakonodavstva o osiguranju.

Osim toga, Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini osigurava i vodi relevantne podatke o sveukupnom tržištu osiguranja u BiH.

UKUPAN BUDŽET ZA 2026. godinu	803.000	100%
Bruto plaće i naknade	535.000	72%
Naknade troškova zaposlenih	64.000	9%
Izdaci za materijal i usluge	195.000	18%
Kapitalni izdaci	9.000	1 %

Program: Usklađivanje propisa u oblasti osiguranja
Programska aktivnost: Unaprjeđenje usklađivanja propisa na tržištu osiguranja

POKAZATELJI PROGRAMA

Pokazatelji programa	Jedinica mjere	Planirana vrijednost za 2026. godinu
Broj izrađenih i predloženih akata nadležnim institucijama	broj	1

POKAZATELJI PROGRAMSKE AKTIVNOSTI:

Pokazatelji programske aktivnosti	Jedinica mjere	Planirana vrijednost za 2026. godinu
Procenat razmatranih i usvojenih akata na Upravnom odboru u odnosu na broj pripremljenih	%	50%
Stepen ispunjenosti obaveza statističkog servisa i obaveza prema međunarodnim tijelima	%	90%

AGENCIJA ZA NADZOR NAD TRŽIŠTEM

Trg Ilidžanske brigade br. 2b
71124 Istočno Sarajevo,
Tel: +387 57 343 503; 340 718
Fax: +387 57 343 502;
E-mail: msa.info@annt.gov.ba
www.annt.gov.ba

Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine je samostalna upravna organizacija koja je osnovana Zakonom o nadzoru nad tržištem u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 45/04, 44/07 i 102/09). Finansira se iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine i ima svojstvo pravnog lica. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine je predvidio 37 zaposlenih, a budžetom su odobrena sredstva za 22 službenika.

STRATEŠKI CILJ

budžetskog korisnika je osigurati održiv i pametan ekonomski razvoj.

SREDNJOROČNI CILJ

Agencije za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine je unaprijediti sistem infrastrukture kvaliteta u skladu sa zakonodavstvom i dobrom praksom EU te efikasnija regulacija tržišta u svrhu osiguranja slobodnog kretanja roba i usluga i tržišne fer konkurencije.

MISIJA

Koordinacija i usklađivanje aktivnosti sistema nadzora nad tržištem u Bosni i Hercegovini radi identičnog i jednoobraznog provođenja propisa o sigurnosti neprehrambenih proizvoda, što treba da doprinese visokom nivou zaštite zdravlja i sigurnosti ljudi, životinja, biljaka, imovine i okoliša.

VIZIJA

Osiguran i efikasan i funkcionalan sistem nadzora nad tržištem u Bosni i Hercegovini koji pruža maksimalan nivo zaštite zdravlja i sigurnosti ljudi, životinja, biljaka, imovine i okoliša.

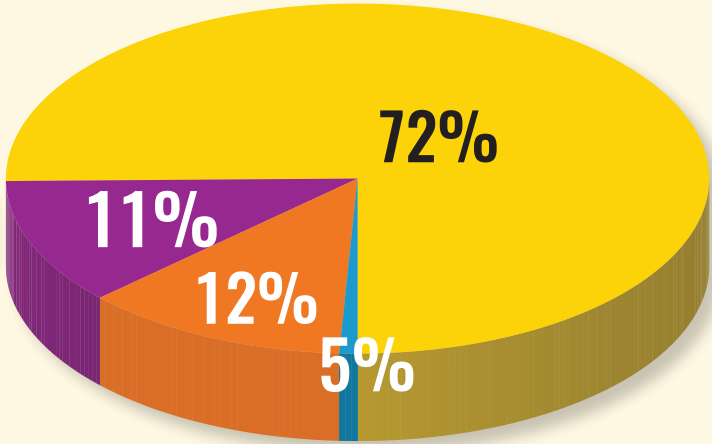
OPERATIVNI CILJ:

Osiguranje sistematičnog, usklađenog i djelotvornog sistema nadzora nad tržištem u BiH.

NADLEŽNOSTI AGENCIJE:

Nadležnosti Agencije za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine su da koordinira i usklađuje aktivnosti sistema nadzora nad tržištem u Bosni i Hercegovini; osigurava identično i jednoobrazno provođenje propisa o sigurnosti proizvoda; učestvuje u pripremi i izradi svih propisa o sigurnosti proizvoda, osiguravajući primjenu aktuelnih naučnih i stručnih saznanja te iskustava dobre prakse, osobito savremenih iskustava i pravne prakse zemalja članica EU; učestvuje, potiče i pomaže razvoj stručnih i profesionalnih kapaciteta u svim strukturama nadzora nad tržištem; osigurava naučnu i tehničku podršku svim nadležnim organima o pitanjima koja se tiču nadzora nad tržištem; osigurava unificirane procedure za postupanje po prigovorima potrošača koji se tiču sigurnosti proizvoda ili rada nadležnih organa, njihovo centralno evidentiranje, praćenje rješavanja i informiranje javnosti o dostupnosti takvih mehanizama, a sve u cilju jednake zaštite potrošača na cijelom tržištu Bosne i Hercegovine; provodi međunarodnu i međudržavnu saradnju u oblasti nadzora nad tržištem, posebno saradnju sa EU i nadležnim tijelima zemalja članica te Svjetskom trgovinskom organizacijom, prati i provodi izvršavanje obaveza Bosne i Hercegovine proisteklih iz te saradnje te inicira zakonodavne, administrativne i institucionalne mjere potrebne za ostvarivanje te saradnje; permanentno informira javnost i sve zainteresirane subjekte o aktivnostima u provođenju nadzora nad tržištem; periodično informira organe vlasti Bosne i Hercegovine i entiteta o stanju u oblasti nadzora nad tržištem.

BUDŽET ZA 2026.
GODINU:
1.509.000 KM

Program:
Koordinacija i provedba aktivnosti nadzora nad tržištem u Bosni i Hercegovini

Programska aktivnost:
Proaktivni i reaktivni nadzor nad tržištem i informiranje javnosti i zainteresiranih subjekata

POKAZATELJI PROGRAMA

Pokazatelji programa	Jedinica mjere	Planirana vrijednost za 2026. godinu
Procenat neusklađenih proizvoda na tržištu u odnosu na broj kontroliranih proizvoda (%)	%	≤55%

POKAZATELJI PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

Pokazatelji programske aktivnosti	Jedinica mjere	Planirana vrijednost za 2026. godinu
Broj kontroliranih proizvoda na tržištu	proizvod	135
Procenat objavljenih informacija o aktivnostima nadzora nad tržištem (%)	%	100
Procenat obrađenih upita i prigovora zainteresiranih subjekata (%)	%	100

MINISTARSTVO SIGURNOSTI AGENCIJA ZA POLICIJSKU PODRŠKU-POTPORU

Aleja Bosne Srebrene bb
Sarajevo
tel: +387 33 72 75 00
+387 33 72 75 01
fax: 033 72 75 24

Agencija za policijsku podršku je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH osnovana Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08).

Osnovne nadležnosti Agencije za policijsku podršku, u smislu pomenutog zakona su:

- vođenje centralne evidencije podataka zaposlenih u policijskim tijelima BiH;
- objedinjavanje podataka o potrebnim kadrovima u policijskim tijelima BiH;
- pripremanje analiza, izvještaja i pregleda iz nadležnosti Agencije za policijsku podršku, za potrebe državnih organa;
- učešće u izradi i praćenju primjene zakona i drugih propisa u vezi s policijskim tijelima
- BiH i davanje stručnih mišljenja vezanih za primjenu tih propisa;
- pružanje stručne pomoći policijskim tijelima BiH u vezi sa sporovima koji se vode kod nadležnih sudova i drugih organa, ukoliko ta tijela zatraže takvu pomoć;
- provođenje interne kontrole trošenja budžetskih sredstava;
- vođenje zakonom propisane finansijske i materijalne evidencije za Agenciju za policijsku podršku;
- predlaganje Vijeću ministara BiH, uz saglasnost policijskih tijela, odgovarajućih akata kojima se utvrđuje standardizirana oprema za policijska tijela BiH;
- obavljanje i provođenje procedure nabavki za potrebe Agencije za policijsku podršku;
- provođenje tenderske procedure za određenu opremu za policijska tijela BiH;
- praćenje nove informacione i komunikacione tehnologije i mogućnosti njihove primjene;
- učešće u izradi aplikativnih i sistemskih programa za različite baze podataka i održavanje baza podataka.

Vizija

Agencija za policijsku podršku je organ uprave koji efikasno i ekonomično djeluje kao moderan servis pružanja specijalizirane profesionalne podrške policijskim tijelima Bosne i Hercegovine.

Misija

Misija Agencije za policijsku podršku je pružanje usluga u oblasti javnih nabavki i informaciono-komunikacionih tehnologija (ICT), iniciranje i učešće u izradi zakona i drugih propisa u vezi sa policijskim tijelima BiH i vođenje centralne evidencije podataka zaposlenih u policijskim tijelima BiH s ciljem poboljšanja njihove efikasnosti i ekonomičnosti.

Agencija za policijsku podršku je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, a Zakonom o upravi propisano je da upravne organizacije (organi uprave) u sastavu ministarstva vrše određene poslove uprave iz nadležnosti Bosne i Hercegovine. Propisano je da se međusobni odnosi organa uprave, između ostalog, zasnivaju na saradnji, informiranju i dogovaranju te su u skladu s tim obavezni jedni drugima dostavljati, razmjenjivati i dijeliti iskustva, podatke i informacije potrebne za obavljanje poslova, zajednički raditi na osnivanju stručnih komisija i radnih tijela, kao i vršiti sve druge oblike međusobne saradnje u skladu sa svojim nadležnostima.

Strateški cilj

Strateški cilj Agencije za policijsku podršku u okviru principa razvoja, upravljanje u funkciji rasta, na državnom nivou, je „Ubrzati proces tranzicije i izgradnje kapaciteta“.

Srednjoročni cilj

Unaprjeđenje sigurnosnog sektora u BiH sa aspekta odgovornosti i efikasnosti, predstavlja konsolidirani cilj sigurnosnih institucija na državnom nivou.

Specifični cilj

Doprinos unaprjeđenju efikasnosti i ekonomičnosti rada policijskih tijela BiH u oblasti upravljanja kadrovima, javnih nabavki, pravnih i ICT usluga.

U okviru specifičnog cilja Agencije za policijsku podršku utvrđen je jedan program: „Podrška policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine”.

Programske aktivnosti u okviru programa PG-1027510 „Podrška policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine” su:

A_0275C0 Provođenje i učešće u postupcima javnih nabavki za policijska tijela BiH

A_027510 Razvoj i implementacija ICT sistema i servisa za policijska tijela BiH

A_0275A0 Pružanje stručne pravne pomoći po zahtjevima policijskih tijela BiH, vođenje Centralne evidencije podataka

A_0275B0 Upravljačka aktivnost i aktivnosti podrške.

Mjere učinka navedenih aktivnosti su:

IZLAZNI REZULTATI:

PA 1: Broj provedenih nabavki za policijska tijela BiH

PA 2: Broj pruženih ICT usluga policijskim tijelima BiH

PA 3: Broj zakonskih i podzakonskih akata podnesenih u proceduru u odnosu na zahtjeve.

KRAJNJI REZULTAT:

PA 1: Procenat provedenih nabavki u odnosu na planirani broj nabavki

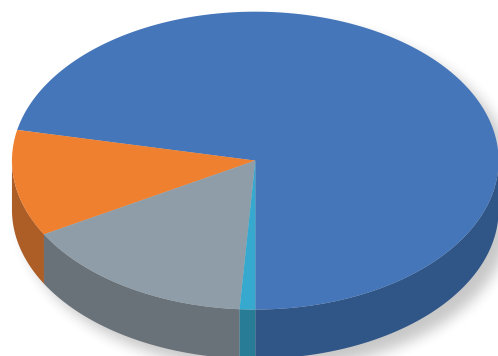
PA 2: Procenat pruženih odgovora na postavljene korisničke zahtjeve u vezi centralne evidencije podataka zaposlenih u policijskim tijelima BiH i oblasti ICT

PA 3: Procenat pruženih odgovora na postavljene korisničke zahtjeve u vezi sa zakonskim i podzakonskim akatom

PA 4: Procenat implementacije u smislu plana rada Agencije (procenat realiziranih aktivnosti iz programa rada Agencije).

Budžet za 2026. godinu

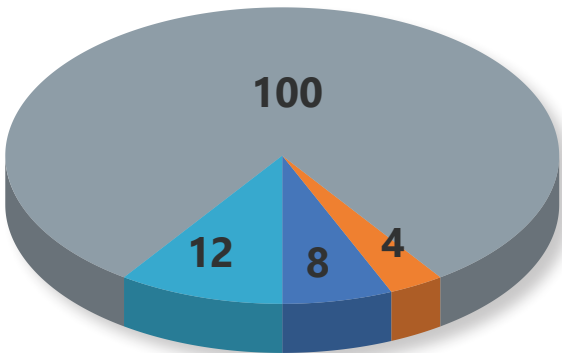
Ukupno: 2.233.000

■ Bruto plaće i naknade	1.601.000 (71,70 %)
■ Naknade troškova zaposlenih	258.000 (11,55 %)
■ Materijalni troškovi	351.000 (15,72 %)
■ Kapitalni izdaci	23.000 (1,03 %)

PROGRAMSKI BILANS BUDŽETA ZA 2026. GODINU					
NAZIV PROGRAMA	Podrška policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine				
CILJ PROGRAMA	Doprinos unaprjeđenju efikasnosti i ekonomičnosti rada policijskih tijela BiH u oblasti upravljanja kadrovima, javnih nabavki, pravnih i ICT usluga				
A_027510	Razvoj i implementacija ICT sistema i servisa za policijska tijela BiH	352.000	Broj pruženih ICT usluga policijskim tijelima BiH	Broj	10
A_0275A0	Pružanje stručne pravne pomoći po zahtjevima policijskih tijela BiH, vođenje Centralne evidencije podataka	118.000	Broj zakonskih i podzakonskih akata podnesenih u proceduru u odnosu na zahtjeve	Broj	3
A_0275B0	Upravljačka aktivnost i aktivnosti podrške	1.292.000	Procenat implementacije u smislu plana rada Agencije (Procenat realiziranih aktivnosti iz programa rada Agencije)	Procenat	100
A_0275C0	Provođenje i učešće u postupcima javnih nabavki za policijska tijela BiH	470.000	Broj provedenih nabavki za policijska tijela BiH	Broj	6
UKUPNI BROJ ZAPOSLENIH			38		
UKUPNO POTREBNA SREDSTVA		2.233.000			

Pokazatelji ishoda 2026

- Broj pruženih ITC usluga policijskim tijelima BiH
- Broj zakonskih i podzakonskih akata podnesenih u proceduru u odnosu na zahtjeve
- Postotak implementacije u smislu plana rada Agencije (Procenat realiziranih aktivnosti iz programa rada Agencije)
- Broj provedenih nabavki za policijska tijela BiH

Agencija ostvaruje stalnu komunikaciju i saradnju sa Ministarstvom sigurnosti BiH, kao i sa policijskim tijelima na nivou BiH, Direkcijom za koordinaciju policijskih tijela BiH, Graničnom policijom BiH, Državnom agencijom za istrage i zaštitu i sa drugim upravnim organizacijama u sastavu resornog ministarstva. U skladu sa propisima, Agencija redovno izvještava Ministarstvo sigurnosti BiH, Vijeće ministara BiH i Parlamentarnu skupštinu BiH o svom radu, i to na njihov zahtjev i samoinicijativno. Redovnu komunikaciju i saradnju Agencija ostvaruje sa drugim institucijama i organima u BiH, poput Agencije za javne nabavke, Agencije za zaštitu ličnih podataka, Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Uredom za reviziju institucija BiH, Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije itd. Agencija također kontinuirano sarađuje sa domaćim i stranim vladinim i nevladinim organizacijama na provođenju projekata koji se odnose na edukativne programe, seminare i radionice namijenjene stručnom usavršavanju i obrazovanju zaposlenih u Agenciji.

Nadležnost Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo BiH), propisana Zakonom o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 74/14), je zastupanje Bosne i Hercegovine i njenih institucija u građanskom administrativnom i izvršnom postupku te, djelimično, u krivičnom postupku – kroz tzv. adhezioni postupak, a sve sa ciljem zaštite prava i interesa Bosne i Hercegovine. Opća formulacija nadležnosti Pravobranilaštva BiH je da je to „institucija ustanovljena radi zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine“. Posmatrano kroz odredbe člana 13. Zakona o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine, jasno je da se takva zaštita ostvaruje kroz zakonom propisane postupke u kojima Pravobranilaštvo BiH, kao zakonski zastupnik Bosne i Hercegovine, njenih institucija i drugih organizacija obuhvaćenih navedenom odredbom, poduzima odgovarajuće pravne radnje i sredstva radi zaštite imovine i imovinskih interesa zastupanih subjekata. Jedna od oblasti rada Pravobranilaštva BiH je i sudjelovanje u postupku pred Ustavnim sudom BiH, što podrazumijeva primjenu Evropske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama u kojem postupku se Pravobranilaštvo BiH pojavljuje kao zastupnik Vijeća ministara BiH, njenih institucija i organa.

NADLEŽNOSTI PRAVOBRANILAŠTVA BIH

Zakonom o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine propisane su sljedeće nadležnosti:

- Pravobranilaštvo vrši poslove pravnog savjetovanja i zakonskog zastupanja Bosne i Hercegovine pred sudovima i drugim organima u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.
- Pravobranilaštvo vrši poslove pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, njenih institucija i drugih organizacija Bosne i Hercegovine koje se finansiraju iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
- Pravobranilaštvo zastupa Vijeće ministara Bosne i Hercegovine pred Ustavnim sudom Bosne i Hercegovine.
- Poslove zastupanja Bosne i Hercegovine i njenih institucija Pravobranilaštvo naročito vrši pred Sudom Bosne i Hercegovine i institucijama Bosne i Hercegovine u upravnom postupku, pred sudovima i drugim organima u entitetima, kao i pred Sudom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i organima uprave u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine u upravnim stvarima.
- Pravobranilaštvo može zastupati pravna lica koja se finansiraju iz budžeta institucija BiH, a koja su tužena u upravnom sporu, ako ga ona na to ovlaste.
- Zastupa Bosnu i Hercegovinu, njene institucije i druge organizacije pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim arbitražama i organima drugih država, kao i pred arbitražama predviđenim međunarodnim sporazumima.
- Ako prema propisima strane države Pravobranilaštvo ne može neposredno zastupati BiH, njene institucije i organizacije, Vijeće ministara BiH ovlastiće lice koje će vršiti zastupanje u skladu s propisima te države.
- Po zahtjevu može zastupati i Federaciju BiH, Republiku Srpsku i Brčko distrikt BiH pred inostranim sudovima, arbitražama, tribunalima i drugim inostranim državnim organima i organizacijama.
- Ako po zakonu treba zastupati stranke čiji su interesi u suprotnosti, a jedna od njih je Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo zastupa Bosnu i Hercegovinu.

- Ako su interesi stranaka u suprotnosti, a nijedna od stranaka nije Bosna i Hercegovina, Pravobranilaštvo neće zastupati nijednu stranku.
- U vršenju poslova zastupanja Pravobranilaštvo je ovlašteno poduzimati sve radnje koje poduzima stranka u postupku, u skladu sa zakonima BiH, entiteta i Brčko distrikta BiH.
- Institucije BiH i druge organizacije dužne su blagovremeno obavijestiti Pravobranilaštvo o slučajevima u kojima je ono ovlašteno da ih zastupa i da dostave svu potrebnu dokumentaciju.
- Pravobranilaštvo poduzima pravne radnje i sredstva za ostvarivanje svoje funkcije i na vlastitu inicijativu.
- Pravobranilaštvo pruža stručnu pomoć institucijama BiH, javnim agencijama, javnim korporacijama i drugim organizacijama BiH u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja i daje mišljenja u vezi sa zaključivanjem ugovora imovinsko-pravne prirode.
- Institucije i organizacije dužne su pribaviti mišljenje Pravobranilaštva prije zaključivanja određenih ugovora imovinsko-pravne prirode, uključujući ugovore o kupoprodaji, zamjeni, zakupu, prijenosu na privremeno ili trajno korištenje, koncesiji, građenju i udruživanju sredstava za građenje, kao i druge ugovore kojima se raspolaže stvarima odnosno materijalnim pravima ili pribavljaju stvari u svojini BiH, osim kada je vrijednost predmeta ugovora ispod 10.000 KM.
- Zaključeni ugovor imovinsko-pravne prirode pravna lica iz prethodne tačke dužna su dostaviti Pravobranilaštvu u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora.
- Ako Pravobranilaštvo smatra da je zaključeni ugovor ništavan, podnijeće nadležnom sudu tužbu za utvrđivanje ništavnosti, a ako ugovorena cijena ne odgovara prometnoj vrijednosti – tužbu za raskid ili izmjenu ugovora.
- Na traženje pravobranilaštava u entitetima i Brčko distriktu BiH, Pravobranilaštvo daje mišljenje o imovinsko-pravnim ugovorima koje entiteti, Brčko distrikt i njihovi organi namjeravaju zaključiti sa stranim pravnim licima.
- U postupku donošenja zakona i drugih propisa kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi, a stiču prava i stvaraju obaveze prema stvarima u vlasništvu BiH, obavezno se pribavlja mišljenje Pravobranilaštva.
- Kada Pravobranilaštvo smatra da ne treba pokrenuti postupak, povući tužbu, odreći se tužbenog zahtjeva, prihvatiti zahtjev protivne stranke ili zaključiti poravnanje, zatražiće od subjekta kojeg zastupa stav o daljem postupanju. Ako se ne postigne saglasnost ili subjekt ne odgovori u određenom roku, konačnu odluku donosi Kolegij Pravobranilaštva.

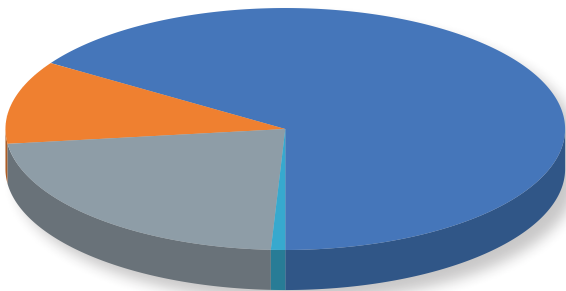
ULOGA PRAVOBRANILAŠTVA BIH

Pravobranilaštvo BiH ima ulogu organa Bosne i Hercegovine nadležnog za zaštitu imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine i njenih institucija. Tu ulogu ostvaruje naročito kroz:

- zakonsko zastupanje Bosne i Hercegovine i njenih institucija pred sudovima i drugim nadležnim organima;
- pravno savjetovanje institucija Bosne i Hercegovine;
- pružanje stručne pomoći u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja;
- davanje pravnih mišljenja o ugovorima imovinsko-pravne prirode;
- zaštitu imovine Bosne i Hercegovine u postupcima pred domaćim i međunarodnim sudovima, arbitražama i drugim nadležnim organima;
- poduzimanje pravnih radnji i sredstava radi ostvarivanja i zaštite imovinskih prava i interesa Bosne i Hercegovine;
- učestvovanje u postupku donošenja propisa kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi i kojima se stvaraju prava i obaveze prema imovini Bosne i Hercegovine.

Budžet za 2026. godinu

Ukupno: 1.823.000

Bruto plaće i naknade	1.200.000 (65,83 %)
Naknade troškova zaposlenih	203.000 (11,14 %)
Materijalni troškovi	405.000 (22,22 %)
Kapitalni izdaci	15.000 (0,82 %)

Kroz Strateški okvir Institucija Bosne i Hercegovine do 2030. godine definiran je:

Strateški cilj:

Transparentan, efikasan i odgovoran javni sektor, kao i odgovarajući Prioritet: Ojačati vladavinu prava, sigurnost i osnovna prava, koji određuje mandat Pravobranilaštva BiH i determiniraju ciljeve u postupanju.

Specifični cilj

Specifični cilj Pravobranilaštva BiH je unaprjeđenje zaštite imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine.
U okviru specifičnog cilja Pravobranilaštva BiH definiran je jedan program, i to: Zaštita imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine, čiji su pokazatelj ishoda:

Pokazatelj 1.

Riješeni predmeti.

Pokazatelj 2.

Zastupanje Bosne i Hercegovine i njenih institucija pred sudovima i drugim nadležnim organima.

Pokazatelj 3.

Davanje pravnih mišljenja.

Pokazatelj 4.

Nadogradnja informacionog Sistema upravljanja predmetima Pravobranilaštva BiH i praćenja prihoda Pravobranilaštva BiH.

Pokazatelj 5.

Postupanje u predmetima državne imovine Bosne i Hercegovine.

PROGRAMSKI POKAZATELJI

Institucija:	Pravobranilaštvo BiH	
PROGRAM:	Zaštita imovine i imovinskih interesa Bosne i Hercegovine	
Cilj programa 1	Zaštita imovine i imovinskih interesa BiH	
Pokazatelj ishoda	Jedinica mjere	2026.godina
Riješeni predmeti	Broj	2.600
Riješeni predmeti zastupanja	Broj	6.220
Data mišljenja na ugovore vrijednosti preko 10.000 KM	Broj	2.200
Nadogradnja ISEP-a	Opisno: Pokretanje postupka javnih nabavki za nadogradnju Informacionog sistema zastupanja	Priprema i pokretanje postupka
Riješeni predmeti u odnosu na ukupan rad u toku godine	Broj	22

BUDŽETSKI RJEČNIK

Budžet - akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija - dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim licima za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika - plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Budžet za građane - pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Budžeta.

Ustav - osnovni pravni akt neke države kojim se uspostavlja politički i pravni poredak.

Budžetski korisnik - institucije i svi ostali organi koji se finansiraju iz budžeta.

Dokument okvirnog budžeta (DOB) - projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija budžeta.

Makroekonomija - oblast ekonomskih nauka koje se bavi ukupnom privredom neke oblasti (zemlje), proučavajući međusobne odnose ukupne (agregatne) proizvodnje, prihoda, zaposlenosti, cijena i drugih varijabli.

Nominalni BDP - predstavlja zbir količina proizvedenih finalnih dobara (roba i usluga) od strane rezidentnih jedinica u zemlji tokom određenog perioda pomnožen s njihovim tekućim cijenama.

Realni BDP - predstavlja zbir količina finalnih dobara u stalnim (umjesto tekućim) cijenama te ukazuje na količinu proizvedenih proizvoda i usluga.

Ekonomski rast - podrazumijeva ukupan porast proizvodnje, proizvodnih kapaciteta i svih drugih dijelova jedne privrede, odnosno predstavlja rast ukupnog outputa jedne privrede uslijed rasta radne snage, kapitalnih dobara te unapređenja tehnologije i produktivnosti.

Transferi od drugih nivoa vlasti - novčana sredstva koja viši ili niži nivoi vlasti doznaju u budžet s ciljem realizacije pojedinih programa i/ili funkcija.

Bruto domaći proizvod (BDP) - makroekonomski indikator koji pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih u zemlji tokom godine, izraženo u novčanim jedinicama.

Inflacija - predstavlja povećanje općeg nivoa cijena u odnosu na vrijednost novca.

Vladina/javna potrošnja - (Izdaci za krajnju potrošnju vlade) – Sektor vlade se sastoji od svih institucionalnih jedinica koje, uz ispunjavanje njihovih političkih obaveza i uloge ekonomskog reguliranja, u načelu proizvode netržišne usluge (moguće i robe) za individualnu ili kolektivnu potrošnju te redistribuiraju dohodak i bogatstvo. Izdaci za krajnju potrošnju vlade uključuju dvije kategorije izdataka:

- Netržišni output; osim investicija za vlastiti račun; koji se mjeri troškovima proizvodnje, umanjen za povremenu prodaju
- Vladine nabavke roba i usluga od tržišnih proizvođača, koje se bez bilo kakvog transformiranja plasiraju domaćinstvima, kao socijalni transfer u „naturi“.

COFOG klasifikacija - Klasifikaciju vladinih funkcija (COFOG – Classification of the Functions of the Government) objavilo je Odjeljenje za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz budžeta razvrstana po namjeni za koja se troše.

Stalna imovina - dio imovine koji će ostati nepromijenjen, tj. zadržati isti pojavni oblik, u vremenskom roku dužem od godinu dana i koji se neće utrošiti u jednom normalnom proizvodnom ciklusu (npr. zemlja, zgrade, strojevi itd.). Nabavlja se s namjerom da se koristi u vlastitom poslovanju, a ne za daljnju preprodaju.

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poledini obrasca.

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poledini obrasca.

PITANJA, KOMENTARI I SUGESTIJE

Poštovani, ako imate pitanje, komentar ili sugestiju u vezi s pripremom i predstavljanjem „Budžeta za građane“, možete iskoristiti pripremljene obrasce, iskinuti ih i poslati poštom na adresu:

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

(Kabinet ministra - Odnosi s javnošću),

Trg Bosne i Hercegovine 1, 71000 Sarajevo.

Pitanja, komentare i sugestije možete poslati i putem elektronske pošte:

trezorbih@mft.gov.ba.

S poštovanjem,

Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine

BUDŽET ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine
i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine

